

We Lwowie, dnia 2. maja 1900.

Aleg. 164

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z działalności krajowej Stacji doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Załatwiając sprawozdanie Wydziału krajowego o Zakładach naukowych w Dublinach, Komisya gospodarstwa krajowego osobno omawia działalność kraj. Stacji doświadczalnej botaniczno-rolniczej, która z chwilą przeniesienia do Lwowa stała się już odrębną instytucją i jako taka osobnem sprawozdaniem przez Komisję budżetową traktowaną została.

Sprawozdanie kierownika Stacji za czas od 1. października 1898 do 1. października 1899, wykazuje stały wzrost czynności tak w kierunku konkretnym jak i doświadczalnym. W roku tym wyceniła Stacja 914 próbek, przesłanych przez 209 rolników i kupców.

Nadto prowadziła Stacja doświadczenia:

- a) z uprawy zbóż w 43 miejscowościach Galicyi wschodniej,
- b) uprawy porównawcze ziemniaków z kultur H. Dołkowskiego w 18-tu miejscowościach,
- c) specjalne uprawy polowe w Dublinach,
- d) szkółkę czerech kleparowskich,
- e) doświadczenie nad poprawą połonin w Czarnej Horze.

Z cyfr tych, w porównaniu z latami ubiegłymi, wynika stały i szybki przyrost czynności stacyjnych tak w kierunku kontrolnym jak i doświadczalnym.

W myśl uchwały Wysokiego Sejmu została z dniem 1. października przeniesioną Stacja botaniczno-rolnicza z Dublin do Lwowa. Pierwsze miesiące poświęcono głównie urządzeniu Stacji i uporządkowaniu zbiorów, co jednak wskutek ciągle wzrastających czynności kontrolnych, do dziś dnia nie mogło być jeszcze w zupełności skończone. Przewidywany, ale nie do tego stopnia, wzrost nadsyłanych próbek do oceny był wyraźnym skutkiem przeniesienia Stacji do centrum kraju, gdzie tak handlarze jak i rolnicy z daleko większą łatwością mogli korzystać z porad i pomocy Stacji. Pocieszający ten objaw świadczy nietylko o wielkiej użyteczności tej tak młodej jeszcze instytucji, ale i o coraz bardziej wzrastającym zrozumieniu jej doniosłego znaczenia w kołach rolników. Znaczenie przeniesienia Stacji z Dublin do Lwowa odbija się najwyraźniej przy porównaniu jej czynności za pierwszy kwartał 1899 w Dublinach i roku 1900 we Lwowie. W roku zeszłym w pierwszym kwartale Stacja wyceniła 395 próbek, z czego 308 nadesłali handlarze, 52 rolnicy, resztę zakłady krajowe; w roku obecnym wpłynęło w tym samym czasie 762 próbek: 593 od handlarzy, 133 od rolników, reszta od zakładów krajowych i kółek rolniczych. Ogólna ilość próbek wzrosła więc w dwójnasób, gdy stosunek próbek przesłanych przez rolników prawie się potroił. W stosunku do tego nadzwyczajnego, a w tym stopniu nie przewidywanego wzrostu czynności Stacji, wzrastają równocześnie i wydatki na jej utrzymanie, z nich bowiem pokrywają się koszta na robociznę przy przebieraniu nasion

oraz konieczność zwiększenia personelu fachowego i dobrania siły pomocniczej manipulacyjnej. Wydział krajowy nie mógł wystąpić jednak z żadnym wnioskiem w tej sprawie, ruch stacyjny dopiero bowiem w roku bieżącym wzrósł tak nadzwyczajnie. Komisya gospodarstwa krajowego — nie stawiając też konkretnych wniosków w tej sprawie — oddaje ją do załatwienia Wydziałowi krajowemu w przekonaniu, że znajdzie środki do utrzymania instytucji tej, tak nader dla krajowego rolnictwa użytecznej, na odpowiedniej jej obecnej działalności wyżynie. Wobec coraz wzrastających jednak kosztów utrzymania Stacji i nieproporcjonalnie małej subwencji państwowej na ten cel Komisya gospodarstwa krajowego ponawia swe życzenie, aby Wydział krajowy nie ustawał w swych staraniach u c. k. Rządu o podwyższenie tej subwencji. Wniosków czysto budżetowych Komisya gospodarstwa krajowego tu nie przedstawia, preliminarz Stacji bowiem ułożonym jest na podstawie uchwały Wys. Sejmu z d. 28. marca 1899, polecającej przeniesienie stacji z Dublan do Lwowa.

Wobec tego, że praca wymagana od funkcyjnaryuszy stacji doświadczalnych jest tego rodzaju, iż kompletnie i czas i uwagę absorbuje i wtedy tylko ma wartość, jeśli jest wykonywaną z najściślejszą dokładnością, — z drugiej zaś strony widoki awansu dla nich są wykluczone, — podnosi Komisya w formie rezolucji do Wydziału kraj. myśl już dawno w łonie tegoż Wydziału wentylowaną, stabilizowania tych funkcyjnaryuszy, aby im dać przez zapewnienie bytu bodźca do wytrwania w gorliwości.

Komisya gospodarstwa krajowego wnosi tedy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego za rok 1899 o kraj. Stacji doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby ponownie udał się do c. k. Rządu, celem uzyskania subwencji państwowej na koszt utrzymania kraj. Stacji doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie w wysokości 50% kosztów.

III. Sejm poleca Wydziałowi kraj., aby sprawę stabilizacji funkcyjnaryuszy stacji doświadczalnej wziął pod rozwagę.

Przewodniczący i sprawozdawca:

Sanguszko.